

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Havas-Sághy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Havas-Sághy Gábor ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, az alperesi képviselő neve (ügyintéző: dr. Poronyi Györgyi ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. november 2. napján meghozott 21.P.634.312/2004/71. számú ítélete ellen, a felperes részéről 74. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására 244.400 (Kétszáznegyvennégyezer-négyszáz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

P.T. b-i V. szám alatti lakos a alperes neve, alperes előtt a 2001. január 31-én benyújtott kérelmében a felperes, a felperes neve mint adós ellen felszámolási eljárást kezdeményezett. A kérelmező beadványában előadta, hogy ő, valamint **K.N.**, **F.G.** és **T.I.** megrendelők, és a felperes között 1995. augusztus 25-én építéskivitelezői - vállalkozási szerződés jött létre. A szerződésben az adós vállalta a megrendelők **b-i V.** szám alatti kétlakásos házának szerkezetkész felépítését, valamint a külön megjelölt munkák határidőben történő elkészítését és annak átadását. A megrendelők 1999. februárjában észlelték az épület garázsában a fal nedvesedését, ami a külső oldalfalakon is megjelent és tovább terjedt. A nedvesedés okának megállapítása érdekében kitűzött 1999. augusztus 31-i feltáráson a felperes képviselője felszólító levél ellenére nem jelent meg. A kérelmező felkérésére a **M.É.** Bt. 1999. október 14-én kelt állapotfelmérése és szakvéleménye szerint a vizesedést egyértelműen az adós által szakszerűtlenül elhelyezett szivárgó rendszer okozta. A szakvélemény kitért arra is, miszerint az épület állagmegóvása érdekében egy új, szakszerűen elkészített szivárgó beépítése

szükséges. A kérelmező a hibák kijavítására építési vállalkozót bízott meg, az ezzel kapcsolatos munkálatok 2000. szeptemberében fejeződtek be. Az építési munka, továbbá a szakértői vélemény elkészítésének számlával igazolt költsége 2.827.498 forint volt. A kérelmező a felperest a 2000. november 7-én kelt ügyvédi felszólító levélben felhívta ezen összeg megfizetésére. A felperes a felszólító levelet 2000. november 10-én átvette, a tartozást nem vitatta, azonban fizetést nem teljesített. Erre figyelemmel fizetéseképtelennek minősül.

A felperesi cég bejegyzett székhelye 1991. december 2-i kezdő hatállyal **sz-i Ny.** szám alatt volt.

Az alperes a 2001. február 21-én kelt 5. sorszámú végzésével felhívta a felperest arra, miszerint nyilatkozzon, hogy a hitelező követelését elismeri-e. Ezt a végzést a felperes ügyvezetőjének, **S.K.-nak** rendelte kiadni a cégnyilvántartás szerinti **sz-i M.** szám alatti lakcímére. A térítvevényen lévő postai feljegyzés szerint a címzett elköltözött, **sz-i Ny.** szám alá, ahol a végzést 2001. március 21-én meghatalmazott vette át. A felperesi ügyvezető a 2001. március 28-án érkezett beadványában bejelentette, hogy a hitelező követelését nem ismeri el. Ezt követően, miután a hitelező kérelmét fenntartotta, az alperes a 9. sorszámú, 2001. május 23-án kelt végzésével felhívta a felperesi adóst, hogy 8 napon belül igazolja, miszerint a hitelező követelését már a felszámolás elrendelése iránti kérelem átvétele előtt is vitatta. A végzést az alperes ugyancsak **S.K.** ügyvezető részére a **sz-i M.** szám alatti címre rendelte kiadni, amely küldemény „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza.

Az alperes a 2001. június 25-én kelt 4.Fpk.13.01-0076/10. számú végzésével a felperes mint adós fizetéseképtelenségét megállapította és felszámolását rendelte el, felszámolóként **H.G. Kft-t** jelölte ki. E végzés a felperes tekintetében **S.K.** ügyvezető részére a **sz-i M.** szám alatti címre került kiadásra, amely küldemény „nem kereste” postai jelzéssel érkezett vissza. Az alperes a 12. sorszámú határozatával megállapította, hogy a felszámolást elrendelő végzés 2001. augusztus 13-án jogerőre emelkedett. Ez a határozat **S.K.** részére a **sz-i M.** szám alatti címre, továbbá a felperesi cégnek címezve a **sz-i Ny.** szám alatti székhelyre is kiadásra került. A **S.K.-nak** címzett küldemény „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, míg a felperes részére a székhelyére kiadott küldeményt 2001. november 13-án meghatalmazott átvette.

2001. november 13-án érkezett az alpereshez a felperes beadványa, amelyben bejelentette, hogy megítélése szerint a fizetéseképtelensége megállapítása és felszámolásnak elrendelése a Pp., valamint a csődtörvény eljárási szabályainak sorozatos megsértésével történt. Mivel a hatályos törvényi rendelkezések nem tesznek lehetővé közvetlen jogi reparációt, egyetlen járható útként a hitelezővel a csatolt egyezséget kötötte, erre tekintettel egyezségi tárgyalás megtartását kérte. A

csatolt melléklet szerint a felperes P.T.-sal 2001. november 12-én egyezséget kötött. E szerint a felek megállapodtak abban, hogy a felszámolási eljárásban érvényesített igény nagyságától függetlenül a hitelező az adós részéről 2.000.000 forint egyösszegű kifizetése esetén követelését rendezettnek és kielégítettnek tekinti. A felszámolási eljárásban a hitelező és az adós a 2002. február 27-i tárgyaláson egyezséget kötöttek, amelyben a felperes kötelezte magát arra, hogy P.T. és társai hitelezők részére a korábbi megállapodásban rögzített 2.000.000 forintot, továbbá 15.000 forint közzétételi díjat megfizet, amelyet a hitelező kötelezettségvállalásként tudomásul vett. Az adós és a hitelező között létrejött egyezséget az alperes végzésével jóváhagyta. A felszámoló díját 1.811.350 forintban állapította meg. Kötelezte az adóst, hogy a felszámolónak 1.393.250 forint felszámolói díjat és 6.000 forint készkiadást utaljon át, valamint fizesse meg a le nem rótt 40.000 forint eljárási illetéket.

A felperes módosított keresetében bírósági jogkörben okozott kárként az alperest 4.074.205 forint, továbbá ebből 1.393.205 forint után 2002. február 27-től, 1.000.000 forint után 2002. március 22-től, 600.000 forint után 2002. február 27-től, 375.000 forint 2002. március 1-től, 300.000 forint után 2002. február 27-től, 406.000 forint után 2001. december 27-től járó törvényes kamata és perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Keresete ténybeli alapjaként előadta, hogy a felszámolás elrendelésének sem eljárásjogi, sem anyagi jogi feltételei nem álltak fenn. A megrendelő a felperes ellen sem jogcímében, sem összegaszerűségében el nem ismert követelés alapján kezdeményezett felszámolási eljárást. A nem szabályszerű kézbesítésre figyelemmel a felperes a felszámolás iránti kérelemre érdemi észrevételt nem tehetett, továbbá a fizetéseképtelenségét megállapító és a felszámolását elrendelő végzést sem fellebbezhette meg. Az alperesi bíróság ugyanis a küldeményeket tévesen, nem a felperes székhelyére, hanem ügyvezetője megszűnt lakcímére küldte meg. A bíróság nem hívta fel továbbá a kérelmezőt annak igazolására, hogy követelése beszédését megkísérelte-e. A felperes a felszámolás tényéről csak a kijelölt felszámoló megkereséséből értesült. A felszámoló a hitelező követelését a vele folytatott egyeztetés alapján legfeljebb 500.000 forintig találta megalapozottnak. A felperes tagjai az ügyvezető kérésére, a felszámolás mielőbbi befejezése érdekében döntöttek úgy, hogy a hitelezővel egyezséget kötnek. A kényszeregyezés alapján a felperesnek 1.393.205 forint felszámolói díjat kellett megfizetnie. Önhibáján kívül a felszámolási eljárás során jogi képviselőt kellett igénybe vennie, amelynek költsége 1.000.000 forint volt, ebből 300.000 forint az alapidő, 700.000 forint pedig az óradíj volt, 60 munkaóra 15.000 forint/óra munkadíj alapján. A hitelezőnek a kényszeregyezés alapján kifizetett 2.000.000 forintból 1.400.000 forint volt az az összeg, ami a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleménye alapján megalapozott volt, míg 600.000 forint a hitelező által megbízott műszaki vezető mulasztása miatt merült fel, mert jogszabályban előírt kötelezettségét megszegte. A felszámolási eljárás elrendelése miatt a felperesnek új adóbevallást kellett készítenie, illetve ellenőrzést végeztetnie. A könyvelését végző G. Kft.-vel zárómérleget készíttetett, az APEH ellenőroket „ki kellett szolgálnia”, ami miatt 375.000 forint könyvelési díj többletköltsége merült fel.

Mindezek a felperesnél konkrét kárként jelentkeztek. Ezen túlmenően a felperes álláspontja szerint kára pontosan nem állapítható meg, ezért a PK 49. számú állásfoglalására tekintettel a felsorolt kártételek mellett 300.000 forint káráltány megtérítését is követelte. Ezzel összefüggésben először arra hivatkozott, hogy a felszámolási eljárás alá helyezése a Ptk. 78. §-a szerinti jogait sértette, mivel a piacon eljárás alá vonása likviditási problémákat jelzett a megrendelőinek és befektetőinek, amelyből eredő kára, az elmaradt haszon vagy konkrét anyagi veszteség nem számítható ki. A felperes az üzleti partnereknek elmagyarázni kényszerült, hogy tévedésből került sor a felszámolás elrendelésére. Utóbb hivatkozott arra is, hogy a káráltány összegének meghatározásánál a megelőző üzleti évben könyvelt éves bevételhez viszonyította a következő évi csökkent bevételeket, annak megállapítása érdekében, hogy a felszámolási eljárás a felperes megítélését, megbízhatóságát mennyiben ásta alá, illetve milyen negatív hatással volt ügyfélkapcsolatai alakulására és bevételére, ami azonban pontosan nem volt megállapítható. További kárként 406.000 forint megtérítését azért kérte, mert a felszámolási eljárás miatt olyan tartozását volt kénytelen egy összegben kifizetni, amit az általa kötött szerződés alapján részletekben, 2022. évi lejáratával kellett volna megfizetnie, ezért 406.000 forint „túlfizetést” kellett teljesítenie. Az alperes kártérítési felelősségét megalapozó magatartásként hivatkozott arra, hogy a küldemények téves címre küldésével az alperes a felperest elzárta a jogorvoslat lehetőségétől, valamint saját felróható magatartása miatt nem vezette át a cégbíróság a regisztrált címváltozást, ami a cégkivonat aktualizálása során korrigálható lett volna. A kényszerű körülmények folytán a felperes kárenyhítési kötelezettségének tett eleget azzal, hogy a hitelezővel az ügy gyors le rendezése érdekében egyezséget kötött. Hivatkozott továbbá arra is, hogy még a felszámolási eljárást kezdeményező kérelem kézhezvételét megelőzően telefonon vitatta a kérelmező hitelezői igényét, amit tanúk igazolnak.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatva annak jogalapját és összecszerűségét, perköltséget a felperestől nem igényelt. Nem vitatta, hogy a felszámolási eljárás során a kézbesítési szabályok megsértésével nem az alperes székhelyére küldte meg az iratokat, de arra hivatkozott, hogy a felperes is jogellenesen járt el, amikor a képviselője, S.K. a lakcímváltozását a Ctv. 29. § (1) bekezdésében előírt 30 napos határidőn belül nem jelentette be a cégbíróságnak. Utalt arra is, hogy a cégnyilvántartás közhiteles nyilvántartás, ezért amennyiben fennáll kártérítési felelőssége, akkor is kármegosztás alkalmazandó, mert a felperes sem úgy járt el, ahogyan az az adott helyzetben általában elvárható volt. Hivatkozása szerint a felperes szerződésszegő magatartása vezetett ahhoz, hogy a hitelező felszámolási eljárást kezdeményezett. Amennyiben a felperes a hitelezőkkel kötött építés kivitelezői, vállalkozási szerződést megfelelően teljesíti, a felmerült hibákat kijavítja, akkor nem került volna sor a felszámolási eljárás megindítására. A felperes saját felróható magatartása eredményezte, hogy a hitelező a felszámolási eljárást megindította, ezért ez, és a felperes ügyvezetőjének a cégváltozás bejelentésére vonatkozó kötelezettségének elmulasztása, valamint a felperes szerződésszegő magatartása miatt 50-50%-os kármegosztást tartott elfogadhatónak. A kereset jogalapja körében utalt továbbá arra, hogy amennyiben a

4.Fpk.13-01-000076/9. számú végzés kézbesítésére a felperes részére szabályszerűen sor került volna, a bíróság akkor is elrendelte volna a felszámolást, mert az alperes 9. sorszámú végzésében arra hívta fel a felperest, mint adóst, hogy 8 napon belül igazolja, miszerint a hitelezők követelését már a felszámolás elrendelése iránti kérelem átvétele, azaz 2001. március 21-e előtt is vitatta. A felperes követelés vitatására vonatkozó tényelőadását **B.A.** tanú vallomására alapította, aki szerint a hitelezővel folytatott telefonbeszélgetés során vitatta a hitelező igényt. E telefonbeszélgetésen kívül egyéb bizonyítékra nem hivatkozott, ezért a felszámolási eljárás elrendelése előtt sem tudta volna igazolni, hogy a kérelem előterjesztése előtt már vitássá tette a hitelező követelését. Az alperes a kereset összecszerúsége tekintetében nem vitatta, hogy a felperes a felszámolási eljárás során 1.393.205 forintot megfizetett, de vitatta az 1.000.000 forint ügyvédi munkadíj iránti követelés jogalapját, arra hivatkozva, hogy a felperes megfelelően nem igazolta a megállapodás tartalmát, a teljesítés, illetve a kifizetés tényét. E körben nem elegendő a felperes jogi képviselője által kiállított számla és azon előadása, miszerint ezt az összeget a felperes megfizette, másrészt a 2002. március 22-én kiállított számla szerint a teljesítés időpontja 2001-2002 volt. Ezért vitatta, hogy a számlával igazolt ügyvédi munkadíj kizárólag a felszámolási eljárással kapcsolatban keletkezett. A felszámolási eljárás során kötött egyezség alapján megfizetett 2.000.000 forintból a felperes által igényelt 600.000 forintos követelést alaptalannak tartotta, utalva arra, hogy a kiegészítő igazságügyi szakvélemény szerint a 2.000.000 forint javítási költség nem volt eltúlzott, illetve vitatta, hogy a megrendelők műszaki vezetőjének esetleges mulasztása és a felperes által előadott alperesi jogellenes magatartás között az ok-okozati összefüggés fennáll. A 375.000 forintos könyvelői munkadíj igazolására a G. Kft. 2002. február 27-én kiállított számlája nem alkalmas, **M.K.-né** tanúvallomása alapján sem állapítható meg, hogy a felperes által állított többlet könyvelési költség a felszámolási eljárással összefüggésben keletkezett. Vitatta továbbá a számla szerinti 375.000 forint többletköltség és az alperesi magatartás közötti ok-okozati összefüggést is. A 300.000 forint kárátalány iránti igény körében a felperes még előadást sem tett arra, hogy ez az összeg mely alperesi magatartással összefüggésben merült fel és arra vonatkozó bizonyítékokat sem szolgáltatott. A felszámolási eljárás során a többi hitelezőnek kifizetett 406.000 forint tekintetében vitatta a követelés jogalapját utalva arra, hogy a felperes által csatolt adásvételi szerződés nem minősül teljes bizonyító erejű okiratnak, és a felperes a jogalapon kívül igénye összecszerúságát sem bizonyította.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak 24.300 forint kereseti és 549.878 forint fellebbezési illetéket. Az indokolás szerint a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte az alperes kártérítési felelősségét megalapozó feltételek és tények bizonyítása. Mivel a felperes az alperes jogellenes magatartásaként eljárásjogi, a kézbesítési szabályok megsértését jelölte meg, és arra is hivatkozott, hogy a felszámolást elrendelő határozat nem felelt meg az anyagi jogszabályoknak, a bíróságnak először ebben a kérdésben kellett állást foglalnia.

A cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról szóló 1997. évi CXLV. törvény (továbbiakban: Ctv.) 12. § (1) bekezdése értelmében a cégre vonatkozó - e törvényben meghatározott - adatok nyilvántartása a cégjegyzékben történik. A cégjegyzék valamennyi cég esetén tartalmazza a cégjegyzésre jogosultak nevét és lakóhelyét, valamint tisztségét. A Ctv. 29. § (1) bekezdése értelmében a cég bejegyzett adataiban bekövetkezett változás bejegyzésére irányuló kérelmet - törvény eltérő rendelkezésének hiányában - a változástól számított 30 napon belül kell előterjeszteni a cégbíróságnál. A cégjegyzék hitelesen tanúsítja a cégre vonatkozó adatokat, ezért a bíróságnak a felszámolási kérelmet a cégjegyzékbe bejegyzett képviselő részére kell kézbesítenie (BDT2005. 1229.). A felperes ügyvezetője **S.K.** az 1992. november 15-én bekövetkezett lakcímváltozását az akkor hatályban volt 1989. évi 23. tvr. 14. § (2) bekezdésében előírt 30 napon belül nem jelentette be a cégbíróságnak. A változás átvezetésére csupán 2005. december 1-jén került sor. Erre figyelemmel a felszámolási kérelem benyújtásakor nevezett cégnyilvántartásban bejegyzett lakcíme **sz-i M.** szám volt. Az alperes a felszámolási eljárásban akkor járt volna el helyesen, ha végzéseit és a hitelező beadványait **S.K.** részére a felperes **sz-i Ny.** szám alatti címére rendeli kézbesíteni. Eljárása ezért nem volt szabályszerű, az a Pp. 9. § (2) bekezdésében írt joghatás kiváltására nem volt alkalmas.

Az 1991. évi XLIX. törvény (továbbiakban: Cstv.) 24. § (2) és (3) bekezdései értelmében, ha a felszámolási eljárás lefolytatását a hitelező kérte, és a bíróság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül nem utasította el, a kérelem benyújtásáról annak egy példánya megküldésével haladéktalanul értesíti az adóst, aki az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül köteles a bíróságnak nyilatkozni arról, hogy a kérelemben foglaltakat elismeri-e. A bíróság az adós fizetéseképtelenségét többek között akkor állapíthatja meg, ha a nem vitatott, vagy elismert tartozását az esedékességet követő 60 napon belül nem egyenlíti ki (Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pont). Nincs helye a fizetéseképtelenség megállapításának, ha az adós a tartozást írásban nem vitatta, de bizonyítani tudja, hogy egyéb módon a felszámolási kérelem kézhezvétele előtt a követelését vitássá tette (Cstv. 27. § (2) bekezdés b) pontja, BDT2005. 1229.). Ha az adós a hitelező követelését már a fizetési felszólítás előtt vitássá tette, az ezt követő fizetési felszólításra nem köteles ismételt nyilatkozni, a vitatás ismételt közlésének elmulasztása miatt nem vélelmezhető a fizetéseképtelenség fennállása (BDT2007. 1578.). Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás során azt vizsgálta, hogy a felperes a felszámolási eljárás megindítására irányuló kérelmet megelőzően a hitelező követelését szóban vagy írásban vitássá tette-e. A felperes hivatkozása szerint **B.A.**, a felperes másik ügyvezetője a követelést telefonon vitássá tette, amelynek igazolására **B.A.** és **V.Gy.** tanúkénti kihallgatását kérte. A bíróság az alperes indítványára tanúként hallgatta ki a hitelezőt **P.T.-t**, aki előadta, hogy a felépítmény nedvesedésének észlelését követő felszólító levél alapján őt a felperes képviselői nem keresték meg, és nem vitatták az elvégzett helyreállítási munkák alapján igényelt 2.827.498 forint költséget sem, a fizetésre felszólításra a felperes részéről semmilyen reakció nem történt, telefonon sem hívták. A bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok mérlegelése során **P.T.** tanúvallomását fogadta

el, mivel azt a 2001. január 29-én kelt felszámolási eljárás elrendelésére irányuló kérelem tartalma is megerősítette. Ebben nevezett utalt arra, hogy az adós a felszólító levelet 2000. november 10-én átvette, a tartozást nem vitatta, de fizetést nem teljesített. Ezt a tényt igazolja **S.K.** ügyvezetőnek a felszámolási eljárás során 6. sorszám alatt benyújtott beadványa, amelyben elismerte, hogy a felperes a helyszíni szemlén nem képviseltette magát, továbbá arra hivatkozott, hogy sem ez a körülmény, sem pedig az, hogy érdemben reagált-e vagy sem a megrendelő felszólítására, nem minősíthető a tartozás elismerésének. Nem fogadta el a bíróság **B.A.** vallomását a megrendelő szavatossági igénye telefonon való vitatásának igazolására. A tanú nem minősül érdektelennek, mivel maga ismerte el, hogy a cégalapítástól 2005-ig a felperesi társaság egyik tulajdonosa volt, és a megrendelővel (**P.T.** és társai) 1995. november 25-én kötött szerződéssel kapcsolatos ügyeket ő intézte.

A felperes indítványára a bíróság igazságügyi szakértő kirendelésével vizsgálta, hogy a felperes a vállalkozási szerződést hibásan teljesítette-e, a felszámolási eljárás során a hitelezővel kötött egyezség alapján megfizetett 2.000.000 forint javítási költség őt terhelte-e. **E.A.** igazságügyi szakértő véleménye szerint a felperes által épített drain rendszer működése hatástalan volt, mert az az épület, a garázsszint talajnedvesség, illetve a rétegvizek elleni védelmét nem volt képes biztosítani. A meghibásodást előidéző ok a szivárgó működésének leállása, és a szivótest teljes eltömődése volt. A felperes a kivitelezés során nem tartotta be a szivárgó építés több alapvető kritériumát, elmulasztotta a szivárgó test eltömődésének megakadályozásához elengedhetetlen geotextília beépítését, a drain cső egyenletes lejtésének biztosítását, a vízcsák képződés meggátolását. A felperes a szigetelési munkák során súlyos szakmai hibákat vétett. Utalt a szakértő véleményében arra is, hogy a műszaki ellenőr sem állhatott feladata magaslatán, amikor a súlyos hibákat, hiányosságokat időben nem észlelte, és a változtatás érdekében nem intézkedett.

A felperes a hitelezőnek kifizetett 2.000.000 forint tekintetében 30-70%-os kármegosztás alkalmazását kérte, amellyel kapcsolatban a 14/1970. (VI. 6.) ÉVM rendelet 1. § (2) bekezdésére, a 4. § (2) bekezdésére és a 7. § (1) bekezdésére utalva hivatkozott arra, hogy a megrendelő felelős műszaki vezetője a munka ellenőrzését elmulasztotta. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság hivatkozott a Ptk. 394. § (1) bekezdésére, mely szerint a megrendelő a munkát és a felhasználásra kerülő anyagot ellenőrizheti, a szerződésben illetőleg jogszabályban meghatározott esetekben ellenőrizni köteles. A csatolt iratok alapján megállapította, hogy a megrendelő felelős műszaki vezetője a generálkivitelezői építési naplóba a draincsövezéssel kapcsolatban bejegyzést tett, így a 14/1970. (VI. 6.) ÉVM rendelet 4. § (2) bekezdésében előírt kötelezettségének eleget tett. Az a körülmény, hogy a draincsövezés hiányosságait, hibáit nem észlelte és a változtatás érdekében az építési naplóba bejegyzést nem tett, az a megrendelő terhére a Ptk. 394. § (1) bekezdésére figyelemmel nem eshet, a felperes, mint vállalkozó nem mentesül a felelősség alól, ha a megrendelő vagy megbízottja az ellenőrzést elmulasztotta vagy nem megfelelően végezte el.

A felperes kétséget kizáró módon nem igazolta, hogy a **H.G.** által leszámházott 1.000.000 forint áfa mentes ügyvédi munkadíj kizárólag a felszámházási eljárás során kifejtett tevékenységével összefüggésben merült fel. A 2001. november 2-án kötött megbízási szerződés 2002. február 20-i módosítása is rögzíti, hogy a díjazás felszámházási eljárás megszűnése után indítandó per előkészítésének ügyvédi munkadíját is magában foglalja. Az 1.000.000 forint munkadíj kifizetése tekintetében a felperes ügyvezetője és jogi képviselője egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tettek. **H.G.** úgy nyilatkozott, hogy az 1.000.000 forint ügyvédi munkadíj kifizetésére a gépkocsijában, készpénzben egy összegben került sor, az általa kiállított készpénzfizetési számla igazol, ahhoz egyéb bizonylat csatolására nincs szükség. **S.K.** ügyvezető viszont előadta, hogy ő 3.000.000 forintot utalt át **H.G.** ügyvédi letéti számlájára, ebből került kifizetésre a hitelezőnek 2.000.000 forint, míg a fennmaradó 1.000.000 forint az ügyvédi munkadíj volt.

A felperes nem bizonyította továbbá, hogy a **G. Kft.**-nek megfizetett 375.000 forint könyvelési díj **F.J.**-né 3 havi munkabéréből és járulékaiból tevődött össze, mivel nevezett feladata volt, hogy adóbevallásokat készítsen, az önellenőrzést, az adóhatósággal való kapcsolattartást lebonyolítsa, illetőleg több évközi bevallást készítsen. A **G. Kft.** által kiállított számla a felperes előadásával ellentétben ügyviteli szolgáltatás címén 6,5 havi (46.154 forint + áfa) tevékenységet igazolt. A felperes a számla tartalma és nyilatkozata közötti ellentmondást nem oldotta fel, a számlázott ügyviteli szolgáltatás és a felszámházás elrendelése közötti okozati összefüggés fennállását nem bizonyította.

A felperes a 300.000 forint általános kárigénye jogalapját és összegszerűségét sem bizonyította. A Ptk. 359. § (1) bekezdése értelmében, ha a kár mértéke - akár csak részben - pontosan nem számítható ki, a bíróság a károkozásért felelős személyt olyan összegű általános kártérítés megfizetésére kötelezheti, ami a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas. Általános kártérítési igénye tekintetében a felperes hivatkozása szerint egyes könyvelt éves bevételei alapján „kalkulálni próbált”. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az, hogy a fizetéseképtelenség elrendelése a felperesi cég megítélésére milyen negatív hatással volt, illetve hogyan hatott az ügyfélkapcsolatok alakulására, az építőipari piacon lévő közismerten éles versenyre, nem volt megállapítható.

A felperes a további hitelezőknek megfizetett, még le nem járt követelések miatt 406.000 forint kár megtérítését is igényelte. Ennek jogalapja igazolására eladók aláírását nem tartalmazó adásvételi szerződést csatolt, ami a Pp. 196. § (1) bekezdésében meghatározott teljes bizonyító erejű magánokirat követelményének nem felel meg, így arra igényt alapozni nem lehet. A bíróság felhívására a felperes e kárigénye jogalapjának fennállását az 1992. november 30. napján kelt megállapodással kívánta igazolni, mely csupán azt tanúsítja, hogy a felperes a P. Mgtsz.-tól 2.411.400 forint értékű, négy ingatlanból, raktárépületben álló vagyon átruházása fejében átvállalta a szövetkezet B. Bank Rt.-nél fennálló 500.000 forint összegű hiteltartozását. Csatolta azoknak a postai feladóvevényeknek a másolatát,

mely szerint 2001. december 27-én és 2002. január 10-én összesen 694.783 forintot a címzeteknek megfizetett, de a 406.000 forint igénye jogalapjára,összagszerűségére további bizonyítást nem ajánlott fel, amit a bíróság a Pp. 141. § (6) bekezdése alapján a felperes terhére értékelt.

A kifejtettek alapján a felperes a vagyonában bekövetkezett értékcsökkenésre, a kár mértékére, a kár bekövetkezésére, a kár és az alperesi jogellenes magatartás közötti ok-okozati összefüggés tekintetében bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, ami alól a PK 49. számú állásfoglalásra való hivatkozása nem mentesítette. A felek előadása és valamennyi bizonyíték egybevetése és értékelése alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a kereset a Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel megalapozatlan. Hitelt érdemlően nem bizonyította, hogy a hitelezők követelését a felszámolási eljárás megindítását megelőzően vitatta volna, ezért az alperes a felperesi cég mint adós fizetéseképtelenségét megalapozottan állapította meg. Határozatával anyagi jogszabályt nem sértett, magatartása nem volt jogellenes.

Az alperes a felperestől perköltséget nem igényelt, ezért az elsőfokú bíróság e tekintetben a határozathozatalt mellőzte. A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére figyelemmel kötelezte a felperest a le nem rótt kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére. A kereseti illeték tekintetében utalt arra, hogy tárgyi illetékfeljegyzési joga ellenére a felperes keresetére 375.000 forint illetéket lerótt. Az eljárás során keresetét felemelte, amely alapján mutakozó 24.300 forint illetékkülönbözetet kell megfizetnie.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte, hogy az ítélőtábla azt megváltoztatva keresetének teljes egészében adjon helyt. Az alperes felelőssége tárgyában kifogásolta az elsőfokú ítélet indokolásának levezetését a tekintetben, hogy a Cstv. 27. § (2) bekezdése alapján hogyan lehetett a felszámolás anyagi jogi alapja a nem tényszerű és vitatható hitelezői igény. Megítélése szerint az alperesi bíróság tévesen állapította meg a felperesi társaság fizetéseképtelenségét, ezért a károk felmerüléséért legalább részben felelős. Az a körülmény, hogy az alperesi bíróság joghatás kiváltására alkalmatlan módon, önhibájából a felperesi társaság székhelye helyett az ügyvezető lakcímére kézbesítette a felhívást, nem róható a felperes terhére még akkor sem, ha az adott esetben más jogkövetkezménnyel járt volna az, ha az ügyvezető lakcíme változását bejelenti. E tekintetben nem hogy kármegosztás nem alkalmazható, de kifejezetten és megkérdőjelezhetetlenül fennáll az alperes kárfelelőssége. Mindezeket alátámasztja, hogy a felszámolás elrendelésekor a felperesi társaságnak 8.000.000 forint készpénz állt rendelkezésére saját bankszámláján. A hatálytalan jogcselekményével, hibás eljárásával az alperesi bíróság még annak lehetőségétől is elzárta a felperesi társaságot, hogy akár a fellebbezési határidő megnyílta előtt vagy éppen azután még hatékonyan befolyásolja a felszámolás jogerős elrendelését, akár a vitatott követelés rendezésével és későbbi elszámolási eljárás lefolytatásával. A hitelezői igény valós voltától függetlenül, az alperesi bíróság téves

cselekménye olyan láncfolyamatot indított el, ami az igényelt károkat okozta a felperesi társaságnak, ezért azok megtérítésére irányuló követelése megalapozott.

A hitelezőnek kifizetett összeg tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából kitűnően az igazságügyi szakértő 30-70%-os kármegosztását fogadta el, amelyre figyelemmel a hitelező igénye csak 1.400.000 forint erejéig volt alapos. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság a Ptk. 394. § (1) bekezdését tévesen értelmezte úgy, hogy a „nem mentesül” kitétel megegyezik a felelősség vállalkozóra való kizárólagos terhelésével. Ezzel ellentétben a felperes álláspontja szerint a perbeli esetben kármegosztásnak lett volna helye. Hasonlóan téves az elsőfokú bíróság megítélése a felperes korábban eljáró jogi képviselőjének munkadíját illetően is, az általa csatolt levezetés szerint nem a munkadíj volt kiugróan magas, hanem az elvégzett munka volt számottevő (felszámolóval, hitelezőkkel folytatott egyeztetések és bíróság előtti képviselet). A felszámolási eljárás megszüntetése a cég életben maradását eredményezte, ami a szokásos felszámolási gyakorlatra tekintettel önmagában is számottevő eredmény. A jelen eljárás során, illetőleg azt megelőzően végzett képviselői munka ellenértékét tévesen kezelte egyként az elsőfokú bíróság, noha ennyi év távlatából is igazolta a felperes, hogy a képviselő részére többször fizetett meg átutalással és készpénzben is munkadíjakat. Erre különösen azért került sor, mert az eljárások jobban elhúzódtak, több munkával jártak, mint ahogy azt a felek előzőleg feltételezték, így a közöttük lévő megbízási szerződést a Ptk. 240. § (1) bekezdése alapján időről-időre módosították. Az a körülmény, hogy a volt képviselő több év távlatából a díj átadásának módját tévesen adta meg, a kifizetés tényén és megalapozottságán nem változtat.

Az általános kártérítési igénye vonatkozásában utalt a felperes arra, hogy az annak alapjául szolgáló kár, jellegéből adódóan pontosan nem meghatározható, azonban a csatolt forgalmi adatok alapján az kifejezetten mérsékelt összegű. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság e tétel tekintetében ítéletében nem fejtette ki, hogy e követelést miért és mennyiben nem fogadta el. A felperesnek a hitelezők részére továbbá 694.783 forintot kellett haladéktalanul megfizetnie, szemben a még fennálló 900.000 forint közel 10 éves időtartam alatt történő kamatmentes teljesítésével. Ez kényszerűen elfogadott hátrányos konstrukció 406.000 forint effektív kárt okozott a felperesnek, jelzés értékű, hogy ezen összeg tekintetében még az alperes sem élt ellenvetéssel.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet Pp. 253. § (2) bekezdése szerinti helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a perbeli bizonyítékok alapján helyesen állapította meg, és abból okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a felperesnek a Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdései alapján kártérítés fizetésére nem köteles. A keresetet elutasító ítélet jogalap hiányában érdemben helyes, az elsőfokú bíróság döntését kellő mélységben és helyesen megindokolta. A fellebbezésben előadottak az elsőfokú ítélet megváltoztatására nem adnak alapot.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg, érdemi döntése és annak indokolása is megalapozott.

Indokolásából kitűnően az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes „nem járt el helyesen”, amikor a küldeményeket a felperes képviselője részére nem a felperes székhelyére rendelte kiadni, mely magatartást azonban a Ptk. 339. § (1) bekezdésében írt, a kártérítési felelősséget megalapozó feltételek szempontjából nem minősítette. Erre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását azzal egészíti ki, hogy ez az alperes részéről jogellenes és felróható magatartás volt. Ezzel ugyanis elzárta a felperest annak lehetőségétől, hogy bizonyítsa, miszerint a hitelező követelését a felszámolási eljárás megindítását megelőzően vitatta, illetve erre alapítva a felszámolás közzététele és a felszámoló kijelölése előtt a felszámolást elrendelő határozat ellen fellebbezést terjesszen elő. E jogellenes és felróható magatartás azonban önmagában az alperes kártérítési felelősségét nem alapozza meg, mert annak további feltételei nem teljesültek, melyre nézve a felszámolásra irányadó anyagi jogi szabályok alapján vonható le következtetés.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperesnek a felperes fizetéseképtelenségét megállapító és felszámolását elrendelő határozata megfelelt az arra irányadó anyagi jogszabálynak, az 1991. évi XLIX. törvény (továbbiakban: Cstv.) - a hitelező kérelme előterjesztésekor és elbírálásakor hatályos - 27. § (1) bekezdése, valamint a (2) bekezdés a) pontja szerinti rendelkezéseknek, ezért az, nem volt jogellenes.

A hitelező a Cstv. 24. § (1) bekezdésében írt feltételeket teljesítette, az igénye alapját képező szerződéses jogviszonyt, az ebből eredő, meghatározott jogcímre alapított és összegszerűségében megjelölt követelése teljesítésére irányuló fizetési felszólítás megküldését, annak felperesi átvételét igazolta, továbbá közölte, hogy az adós követelését nem vitatta. A hitelező kérelméről a felperes képviselője, **S.K.** értesült, miután az alperesi küldeményt - a téves cím ellenére - új lakcímén meghatalmazottja átvette. Nevezett az alperes felhívására közölte, hogy a követelést nem ismeri el, továbbá megítélése szerint az a körülmény, miszerint a hibával kapcsolatos helyszíni szemlén a felperes nem képviseltette magát és hogy a fizetési felszólításra érdemben reagált-e, tartozás elismerésként nem minősíthető. Mindezekből következően a felperes fizetéseképtelensége megállapítását és felszámolásának elrendelését a küldemények szabályszerű kézbesítése esetén is kizárólag azzal akadályozhatta volna meg, ha bizonyítja, hogy a Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontja szerinti feltételek nem álltak fenn, mert a tartozást a felszámolásra irányuló kérelem kézhezvétele előtt vitatta. Az alperes a felszámolási eljárásban a szabálytalan kézbesítéssel a felperest a bizonyítás lehetőségétől elzárta. Mindezekre figyelemmel az, hogy az alperesnek a felperes felszámolását elrendelő határozata megfelelt-e az anyagi jogi szabályoknak, annak alapján ítélt meg, hogy a felperes ténylegesen vitatta-e a hitelező követelését. Erre

figyelemmel a perben - az alperes határozatának jogellenességét igazolandó - a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a hitelező követelését a felszámolásra irányuló kérelem kézhezvétele előtt vitatta. Ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes a perben nem bizonyította, miszerint a felperes a hitelező követelését vitatta.

A felszámolási iratok alapján megállapítható (a hitelező kérelmének mellékletei), hogy a hitelező az 1999. augusztus 27. napján kelt levelében értesítette a felperest az épület vizesedéséről és arról, hogy a folyamatban lévő feltárás tapasztalata alapján az általa felkért szakértő szerint annak oka valószínűleg a drain hibás létesítése. Ezért meghívta a felperest, hogy 1999. augusztus 31-én 12 órakor, vagy az ezt követő napokban a helyszíni szemlén jelenjen meg, hogy személyesen is meggyőződjön a vizesedésről és az azt kiváltó okokról. A hitelező a 2000. november 7. napján kelt levelében szólította fel a felperest az időközben elvégzett javítási munkákkal felmerült 2.827.498 forint és annak kamata megfizetésére, arra hivatkozással, hogy az általa felkért szakértő véleménye szerint a vizesedés az általa szakszerűtlenül végzett munka következménye. A felperes a helyszíni szemlén nem jelent meg, a meghívóban közöltekre, valamint a fizetésre felszólító levélre írásban nem nyilatkozott.

A felperes képviselőjére jogosult két személy - **S.K.** és **B.A.** - közül **S.K.** vallomásából kitűnően ő a hibával kapcsolatban a hitelezővel nem beszélt, az írásbeli fizetési felszólítást átadta **B.A.**-nak, mert cégen belül „ez az ő ügye volt”. **B.A.** vallomásában a tartozás vitatásának azt tekintette, hogy állítása szerint a hiba jelentkezése, szakértői véleményezése után, de a hiba elhárítása előtt beszélt telefonon **P.T.**-sal, amelynek során vitatta a felperes hibáért való felelősségét és a javítás várható költségének nevezett általa megjelölt nagyságrendjét, ami után jött a fizetésre felszólító levél. Az elsőfokú eljárásban tanúként kihallgatott **P.T.**-vallomásában tagadta, hogy **B.A.**-val az ügyben telefonon beszélt, állítása szerint a felperes a hibabejelentésre nem reagált, értesítése ellenére a helyszíni feltáráson képviselője nem jelent meg és az írásbeli fizetési felszólító levélre sem válaszolt. A felszámolási eljárásban a hitelező állításával szemben az adóst terheli annak bizonyítása, hogy a hitelező követelését a felszámolás iránti kérelem kézhezvétele előtt vitatta. A perbeli esetben a cégkivonat szerint a hitelező felszámolásra irányuló kérelmének előterjesztésekor **B.A.** a felperes képviselőjére jogosult egyik ügyvezető volt. Erre tekintettel a felszámolási eljárásban nevezett perbeli vallomásával egyező tartalmú előadása sem lett volna alkalmas a hitelező állításával szemben a követelés vitatásának bizonyítására, mivel a képviselő által előadottak csupán az általa képviselt személy állításaként értékelhetők. A perben olyan bizonyíték nem merült fel, ami igazolná **B.A.** állításának valóságát, miszerint a felperes nevében a hitelező követelését a vele folytatott telefonbeszélgetés során szóban vitatta. Az adós részéről a követelés vitatása a hitelezővel szóban vagy írásban közölt olyan tartalmú nyilatkozat, amellyel részére azt juttatja kifejezésre, hogy vele szemben nincs tartozása. Erre tekintettel az, hogy **B.A.** ismerőseinek beszámolt a hitelező követeléséről és arról, hogy azt nem tartja jogosnak, nem minősül a követelés

vitatásának, ezért az erre vonatkozó tanúvallomás sem alkalmas a követelés vitatásának bizonyítására.

Mindezekre figyelemmel a felperes fizetéseképtelensége megállapítására és felszámolásának elrendelésére az adott okot, hogy a hitelező hibás teljesítésre utaló tájékoztatására nem reagált, a meghívó ellenére a hiba okának feltárására irányuló helyszíni szemlén nem vett részt és a hitelező fizetésre felszólító írásbeli felszólításának kézhezvétele után sem vitatta a követelést. Ebből következően a keresettel érvényesített károk nem az alperes előzőekben megállapított jogellenes és felróható magatartása következményeként merültek fel, ezért a kártérítési felelősséget megalapozó okozati összefüggés nem áll fenn. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes az alperes kártérítési felelősségét megalapozó, a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti konjunktív feltételek fennállást nem bizonyította. A részletes és megalapozott indokai alapján az egyes kártételek vonatkozásában kifejtett álláspontja is mindenben megalapozott.

A kifejtettek alapján az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta. Pervesztességére figyelemmel a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint kötelezte a felperest a le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére. Mivel az alperes perköltséget a felperestől nem igényelt, ennek tárgyában rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2011. május 26.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró

Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Dankó Zsuzsanna
írnok